

Világ proletárjai egyesüljete!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHARMEGYEI PÁRTBIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XI. ÉVFOLYAM, 286. SZÁM

ÁRA 50 FILLER

SZERDA, 1934 OKTÓBER 6.

Mai számból:

Gazdagodnak a könyvtárak és az emberek... (2. oldal) — A nekeresi kultúrházban (2. oldal) — Csökmő tíz éve szabad (3. oldal) — Ismered-e városodat, megyédet? — A Néplap rejtélypályázata (4. oldal) A Moszkvai Dinamó 5:0-ra verte a londoni Arsenalt (4. oldal)

MI UJSÁG A KÜLPOLITIKÁBAN?

Magyar kormányküldöttség utazott a Német Demokratikus Köztársaságba

A Német Demokratikus Köztársaság megalakulásának 5. évfordulója alkalmával rendezett ünnepségekre október 5-én magyar kormányküldöttség utazott Berlinbe. A küldöttség vezetője Apró Antal, a minisztertanács elnökhelyettese, tagjai: Házy László külkereskedelmi miniszter, Szabó János város- és községgazdálkodási miniszter és Safranko Emánuel, a Magyar Népköztársaság berlini rendkívüli és meghatalmazott nagykövete.

A magyar kormányküldöttséget a repülőtéren a külügyminisztérium több vezető tisztviselője, valamint Sepp Schwab, a Német Demokratikus Köztársaság budapesti rendkívüli és meghatalmazott nagykövete búcsúztatta.

Angol lapok a szovjet kormány leszerelési javaslatáról

A keddi angol lapok további megjegyzéseket fűznek a Szovjetuniónak az ENSZ közgyűlése elé tejesztelt leszerelési javaslatához.

A „The Times” a többi között így ír: „Visinszkij javaslatai, amelyekkel a további leszerelési tárgyalások alapjául a szovjet kormány nevében elfogadta az angol-francia emlékiratot, úgy látszik arra mutatnak, hogy a szakadék a kommunista és nem-kommunista világ között — legalább is ebben a kérdésben — lépésről-lépésre szűkül.

A „Birmingham Post” a Szovjetunió javaslatával foglalkozva egyelért azzal, hogy „egy megfélemlítő hatalommal felruházott ellenőrző szerv feltétel nélküli szükséges”. Fontos az — mutat rá a lap — hogy világosan körvonalazzák a leszerelési egyezményt aláíró felek kötelezettségeit.

Jugoszláv-olasz megegyezés Trieszt kérdésében

Hírügynökségi és rádiójelentések szerint Jugoszlávia és Olaszország között megegyezés jött létre Trieszt jövőjéről. Olaszország és Jugoszlávia londoni nagykövete a keddre virradó éjjel parafalta a megegyezést.

Az angol rádió úgy értesült, hogy az olasz csapatok várhatóan október 21-én vonulnak be Trieszt angol-amerikai övezetébe.

Engedélyezték Németország Szocialista Egységpártjának részvételét a nyugatberlini választásokon

A nyugatberlini szenátus hétfői ülésén, amelyen a Szocialdemokrata Párt, a Keresztény Demokrata Unió és a Szabad Demokrata Párt nyugatberlini szervezeteinek elnökei is résztvettek, engedélyezte Németország Szocialista Egységpártjának részvételét a Nyugat-Berlinben december 6-én tartandó képviselőtestületi választásokon.

A reakciós szenátus ugyanakkor felszólította Nyugat-Berlin lakosságát, hogy ne szavazzon Németország Szocialista Egységpártjának jelöltjeire.

A Német Demokratikus Köztársaság államvédelmi szervei egy csapásra 547 amerikai ügynököt tartóztattak le

Albert Norden államtitkár, a német egység bizottságának titkára Berlinben sajtóértekezleten kijelentette, hogy a Nyugat-Németországban és Nyugat-Berlinben működő amerikai megszálló hatóságok hatalmukkal és a helyzettel visszaélve a Német Demokratikus Köztársaság, a népi demokratikus országok és a Szovjetunió elleni kém- és diverziós tevékenységre mozgósítják a járhatóan német fasiszta elemeket.

A fasiszta ügynökök központi irányítását Gehlen volt náci tábornok hirhedi kémszervezete végzi.

Norden államtitkár a sajtóértekezleten felolvasta Schmidt-Wittmacknak, a bonni parlament volt Keresztény Demokrata Unió-beli képviselőjének levelét, amely megerősíti azt az egyébként is közzismert tény, hogy a Gehlen-féle kémszervezetet az amerikai megszálló hatóságok tartják fenn.

Norden közölte, hogy a Német Demokratikus Köztársaság államvédelmi szervei szeptemberben egy csapásra 547 amerikai ügynököt tartóztattak le, és ezzel lényegében felszámolták a Gehlen-szervezet ügynöki hálózatát a Német Demokratikus Köztársaságban. A letartóztatott ügynököktől 29 amerikai gyártmányú rádióleadókészülékkel koboztak el.

Valamennyi letartóztatott ügynök beismerte, hogy a különböző német elnevezéseket viselő kém- és kártevő csoportok az Amerikai Egyesült Államok kémszervezetének szolgálatában állnak.

A Szabadság-úti lakásépítkezés dolgozói csatlakoztak a MÁVAG és a Ruhagár versenyfelhívásához

A MÁVAG dolgozói és a Debreceni Ruhagár ifjúmunkásainak versenyfelhívásához legutóbb 61/1. Építőipari Vállalat Szabadság-úti építkezésének dolgozói csatlakoztak. A negyedik negyedévi terv teljesítése érdekében vállalják, hogy a „D” épület 43 lakását halálridő előtt három nappal, november 1. helyett október 28-án átadják rendeltetésének. A „D” épületnél mutatkozó hathetes lemaradásból november 7-éig négy hetet szintén behoznak a dolgozók. Hatvanhat lakás meszelési mázolását, parketázását, az alválialkozókkal együttműködve már most megkezdik, s a „G” épületet december elseje helyett már november 29-ére beköltöztethetővé teszik. Szerepel a Szabadság-úti építkezés dolgozóinak vállalásában még az is, hogy az „A” jelű épület 16 lakását december 15-éig tétő alá hozzák, ezzel a téli munka feltételeit megteremtik.

A vállalások teljesítésének sikeréért a dolgozók a falazási munka 60 százalékát, a vasbeton munkák 80 százalékát Sztalanov-módszerrel végzik, a normán alul teljesítők számát pedig a jelenlegi 10 százalékról 8 százalékra csökkentik.

A versenyvállalást a dolgozók nevében az építkezés kilenc kiváló munkása írta alá.

Felszabadulási műszak a Textilgyárban

A Textilgyár dolgozói kedden röpgyűléseket tartottak minden üzenrészben. A röpgyűléseken egyöntetűen elhatározták, hogy Debrecen felszabadulásának tizedik évfordulóját, október 19-ét méltóképpen ünneplik. Október 10-től október 20-ig felszabadulási műszakot tartanak, s a termelői munka megjavítására a következő felajánlásokat teszik.

1. Az üzem november 7-ig letörleszti a harmadik negyedévről fennmaradó adósságát, s negyedik negyedévi tervét december 31-ig 93 ezer forinttal túlteljesíti. Ebből október 19-ig a vállalat tízezer forint, november 7-ig pedig további 20 ezer forintot túlteljesítést ér el.

2. A normán alul teljesítők számát a negyedik végéig újabb 8 munkással csökkentik.

3. A gyár a jövőben az eddiginél is jobb minőségű árucikkeket bocsát ki. A minőség javításával kapcsolatban a dolgozók a II. osztályú készáruk arányát havi 50 ezer meterről 10 ezer méterre csökkentik.

4. Az önköltségnél további 2 százalékos csökkentést érnek el.

A Textilgyár dolgozói — mint leveleikben írják — így kívánják méltóképpen megünnepelni városunk felszabadulásának tizedik évfordulóját. Egyben felhívással fordulnak Hajdú-Bihar megye minden üzeméhez, hogy indítsanak „felszabadulási műszakot”, így jobb munkával, széleskörű versenyyel is köszöntsék felszabadulásunk történelmi tényét...

Megázott a talaj — gyorsul az őszi munka

Az elmúlt napok kiadós esőzése meggyeszerzte kedvezőbb feltételeket teremtet az őszi szántási-vetési munkáknak.

Bedő Zoltán megyei főagronómus a következőket mondotta a most végzendő munkákkal kapcsolatban:

— A megyében október elejéig több mint 11 000 hold őszi búzát vetettünk el. Ez valamivel jobb, mint a tavaly ilyenkor eredményünk volt.

A vetésben a termelőszoövetkezetek járnak az élen. Közülük 3000 holdat — az előirányzat hét százalékát — vetették el szeptember 30-ig. A csökmői Vörös Csillag tsz több mint 160 holdat, a furtai Rákóczi 190-et, a csökmői Haladás 250 holdat vetett el. Ezeknél a csoportoknál az utóbbi napok esőzése már földben találta a magot.

Több község határában az eső utáni kedvező időjárást jól felhasználták a szántás, vetés meggyorsítására. Különösen október 4-én került sok helyen földre a mag. Nagyhegyes határában hétfőn reggeltől minden gép dolgozott. Itt 2 nap alatt mintegy 400 hold búzát vetettek el. Az ellenőrzésekből beérkezett jelentések szerint 2 nap alatt közel 10 000 hold búzát vetettek el a megye termelőszoövetkezetei és egyéni gazdái.

Idejében történő vetéssel emelhetjük a terméshozadékot. Ezt nemcsak néhány helyen, hanem valamennyi község határában biztosítani akarjuk. Már most a kezdeti időszakban figyelmeztetjük az emaradókat. A hencidai géppalomás nagyon emaradt a talajelőkészítési munkákkal. Harsányi Márton, a géppalomás főagronómus sokat panaszkodott szeptemberben, hogy ilyen száraz időben nem lehet jó talajelőkészítő munkát végezni. Ilyen az eredményük is. A hencidai géppalomás a megyében az utolsó, alig 13 százalékra teljesítette őszi talajmunkatervét. A csökmői Kossuth tsz-ben Paulovich Jenő agronómus nem tartotta be a jóváhagyott növényi sorrendet, és attól eltérően nem megfelelő elővetemény után, hanem kalászos után vetett el 52 hold őszi búzát. Ezzel az eljárásával nem biztosította a magasabb terméseredmények elérését.

Jelentősen megnövekedett a megye termelőszoövetkezeteinek műtrágyafelhasználása. Eddig összesen 91 vagon szemcsés szuperfoszfátot és 61 vagon sima szuperfoszfátot vettek át a tsz-ek, és szemcsésből 81 vagonnal, a sima szuperfoszfátból 49 vagonnal már felhasználták.

Az utóbbi napok csapadékos időjárása nagyon kedvez az őszi munkáknak. Itt az ideje, hogy minden községben szorgalmazzák az őszi búza elvetését. A talaj kiválóan alkalmas a maggyártásra. Minden gépi és fogatos erő szervezett felhasználásával úgy irányítsuk az őszi búza vetést, hogy október 25-ig a megye minden termelőszoövetkezetében és az egyéni termelőknél végezzenek a vetéssel.

Bárádon is megalakult a Hazafias Népfrent Bizottság

(Tudósítónktól) Bárádon a Hazafias Népfrent Bizottság megalakulása alkalmából összehívott nagygyűlésen sok olyan arcot lehetett látni a jelentőségű között, akik bizony évek óta nem igen jartak el a gyűlésekre, összejövetelekre. Most azonban úgy érezték: a Hazafias Népfrentben ott a helyük, szívvel-lélekkel támogatni kell programját, célkitűzését, becsületbeli ügy megjelenését az alakuló ülésen is. Kétszázan voltak jelen, akik nagy tapsal fogadták Kócs Lajosnak, a Népfrent előkészítő bizottság elnökének ünne-

pi beszédét, majd a felszólalásokat. Gulgóczi Imre, Papp Sándor, Valikó Zoltán, Gál Zsigmond után Komjáti Aladár református lelkész kért szót. „Nagy megtiszteltetés részemre, hogy tagja lehetek a Népfrent Bizottságnak — ahová olyan emberek kerültek be, mint Kato- na Ilona, a Rákóczi tsz elnöke, Mosonyi István pedagógus, Kiss Gyula, a békebizottság titkára, Bíró Jenő egyénileg gaz-

gyen a Népfrent valóban a legszeleesebb népretegek társadalmi szervezete.”

Emelte a Hazafias Népfrent Bizottság alakuló ülésének ünnepélyességét az, hogy Gáti Sándor tanító Ady Endre: Csák Máté földjén... című versét szavalta el, majd a II. Rákóczi Ferenc úttörő csapat tagjai üdvözölték a Hazafias Népfrent bárádoni bizottságának megalakulását.

A nagygyűlés Takács Lajos egyénileg dolgozó parasztnak, a gyűlés elnökének köszönetét, amelyre a Szózat elnökével ért véget.

BER 5. KEDD

EK

10 évvel ezelőtt, 4-ben kezdtek az első magyar vasútvonal (Vác) építését. 40 évvel ezelőtt, 4-ben halt meg dr. Imre dr. 02 évvel ezelőtt, 2-ben halt meg ny. Szaniszló, magyar utóroja. AS. Kisebb felhő nyugaton né. rsekkelt déli, dél. ekebb nyugati. homérsekkelt fo. k. Várható hó. edd reggel nyu. 0—plusz 3, dél. —20 fok között.

TEM titkársága allgatóival, hogy odnek a beirat. tterjesztő Társu. an levő irodájá. sok ideje min. 2—delután 4-ig. okon este 6-ig. 19. Delután 4 óra. nyugati (Nemzet) nál lehet az isme. tathoz bejutni. A nnepeles meg. én, az első elő. tó hetén, ami. asábjain és pla. a titkárság.

a középiskolai. 10-ber 1-en este. Ale Károly. utette. Karinty. és leány diák. ult. kulturgarda. sezdés, Tema és. művét adta elő. T a Magyar Tu. eladótérmeben. ki tudományok. eken megkezdte. mérés-technikai

rek

BIZOTTSAG NYE

archaifőbizottsag. artnapl előad. a Vörös Csillag. Toth Lajost, az. ezetbe: Harangi. termelőszövetke.

BIZOTTSAG NYE

tanyai pártszer. zere szombaton. sari értekezletet. art-ly. Hunyadi. helyiségében.

úsora

4. 6. 8 órakor: EKE: háromna. ket hektár föld. ed 3. 5. egyne. rom testor. — 13. 2 órakor: 2. 4. 6. 8 órakor: SUTH: 5 és fél 6 föld.

Szanatórium: an. — Népnevelő. Kis Katalin há. elő III. Postás. lett a fiam. — 10. 11. Ferenc: Szilinszky u. 56. er Vár u. 10. feleli u. 46. De. Nagycsere 129. Bánk 71. Irbolya: er u. 29. Gábor: aza u. 8. Ernő. Jánosné Szabó. 40.

hírek

Károly Vörös. ta: Sipos László. Tasnádi Lajos. Andrea; Veress. rangit; dr Sarka. nyi út 52. Zoltán; u. 1. Gyöngyi; u. 11. Ferenc: Szilinszky u. 56. er Vár u. 10. feleli u. 46. De. Nagycsere 129. Bánk 71. Irbolya: er u. 29. Gábor: aza u. 8. Ernő. Jánosné Szabó. 40.

A P

Partia Hajdú. ottságnak lapja. kesztőbizottság. adó: YULA. uss: ter 10. 0-41. 19-42. rmda Vállalat.

em

isege megnyit. e tánc. Rádai. ekel, beléptéfi. tünő vacsorák. kiszolgálás.

GAZDAGODNAK

a könyvtárak és az emberek...

Az Ünnepi Könyvhét megnyitóját szomorú, de gyengén sikerült. Alig kétszázan lézengtek a Központi Kultúrotthon nagytermében. Nem a könyvbarátok egyre növekvő táborának, hanem a szervezőknek a büne ez. Hogy mennyire így van, igazolják az azóta eltelt napok...

— Nem is emlékszem, mikor volt ilyen hatalmas kereslete a könyveknek — mondja Hazai Manó, a Méliusz könyvesbolt helyettes vezetője.

De nem kell ide beszélni, minden szónál szebben beszélnek a tények.

A Csapó utca sarkán lévő úttörő-sátorban két nap alatt közel 400 kötet könyv kelt el. Az Arany Bika előtti központi könyvsátorban 150 mezőgazdasági szakkönyv, közel 200 verseskötet, 150-160 ideológiai mű és több mint 600 szépirodalmi alkotás talált gazdát.

A sátrakat a nap szinte minden órájában embergyűrű veszi körül. Több száz kötet Karimthy és József Attila kötet elkerült a könyvhétre, de a megnyitás után pár órával már alig lehetett kapni. Ritka keresletnek örvendenek Móra, Móricz és Erenburg könyvei is. Vasárnap még tucatjával sorakoztak egymás mellett a könyvsátorokban Krudy és Tamási Áron könyvei, Anatole France elbeszélései, Howard Fast „Amerikai legenda” és Anatól Stihl „Párizs velünk” című könyvei, tegnap már csak kevés fedeztünk fel belőlük egyet-kettőt. A mai magyar írók, Szabo

Pál, Veres Péter, Sarkadi könyvei sem örvendenek kisebb népszerűségnek.

Egy érdekes kis epizód jellemző erre. A Kistemplom melletti könyvsátornál történt. Kovács István és B. Nagy Péter egyéni dolgozó parasztok Veres Péter „Almáskert”-jét kérik.

— Sajnálom, elfogyott — mondja az elárúsító. — Próbálják meg talán másutt. B. Nagy Imre bosszusan morog a bajsza alatt.

— Hol? ... Már minden boltot, meg könyvsátort végigjártunk...

Népszerűek a könyvek. Hátha még olyan népszerű emberek árúsitják, mint a színészek. Talán a legnagyobb forgalom a színház előtti könyvsátorban van. Vasárnap még a késő esti órákban is vagy egy tucatnyi ember áldogált itt. Tyll Attila „főeladó”, alig győzi kiszolgálni az érdeklődők igényeit, pedig segítőkésznek neki ketten is. Nagy praizsra tesz szert az eladói munkakörben, s ha netalán tán ilyen szerepet osztának rá, bizonyosak vagyunk benne, „átélt” alakítás lesz. Kár, hogy Lovass Edit, a színház rendezője nem támogatja kellően lelkes és fontos munkáját. Ragaszkodjék hozzá, hogy jelen legyen a próbán akkor is, amikor semmi feladata nincs ott. Ez az oka annak, hogy tegnap a legforgalmasabb időszakban zárva találtuk a színház könyvsátrát...

A Méliusz-könyvesboltban hosszú sorban állnak a pult előtt. Sokan a polcok gazdag

anyaga között böngésznek. Pércsi Erzsébet boltvezetőnő meg a raktárban böngészget, keresi a „rejtett tartalékokat”. Már ez is nagyon fogytán van.

— Ötször-hatszor nagyobb a forgalom, mint egyébként — mondja, miközben kipróbálja cipőjét az újabb „bevetésre” szánt könyveket.

— Két nap alatt több mint 2500 könyvet adtunk el... A benti munkát mégcsak győzőnk, valahogy, hanem az üzemi könyvelő elárúsító helyek ellátása... nagyon nehéz feladat. Százharminc üzemben, hivatalban és vállalatnál szerveztünk könyvvásárokat, azonban nap mint nap jelentkeznek újabbak. Maguk kérik: ne hagyjuk ki őket sem. Tegnap például a 32/5-ös Építőipari Vállalat meg a Rostkikészítő Vállalat megbízottai voltak nálunk ilyen célból...

Egy fiatalasszony türelmetlenül topog mellettünk, aztán közbeszól:

— Kérem, szakácskönyvet kaphatnék?

Pércsi elvtársnő sajnálkozva csóvalja a fejét:

— Sajnos, öt perccel ezelőtt az utolsót. De pótlólag rövidesen ismét érkezik. Felre tesszük az elvtársnőnek egy példányt...

Fognak a könyvek. Gazdagodnak a könyvtárak és az emberek...

Terjed a kultúra, hogy fényességével behatoljon az emberek szívébe és agyába, hogy holnapra meghódítsa az egész társadalmat...

— o. gy. —

AZ ÜNNEPI KÖNYVHÉT KÖNYVKIÁLLÍTÁSA

Az Ünnepi Könyvhét alkalmából a Megyei Könyvtár a Vörös Hadsereg útja 8. szám alatti székházának emeleti előcsarnokában könyvkiállítást rendezett.

A kiállítás középpontjában Balassi Bálint születésének negyvenhárom évfordulója alkalmából a

magyar nyelvű világi költészet megeremelőjének művei állanak, köztük a Kollégiumi Könyvtár egy Balassi-unikumja és az Egyetemi Könyvtár ritka kiadványai. A kiállítás másik fő része az új magyar irodalmat, a harmadik pedig a népi demokráciák iro-

dalmát tárja fel. Az előcsarnoki kiállítást az utcai kirakatokban és a kölcsönzőkben, valamint az olvasóteremben elhelyezett tárlókban rendezett kiállítások egészítik ki.

A kiállítás reggel 8 órától este 8 óráig van nyitva.

A nekeresdi kultúrházban

Az Állatorvosi Főiskolán van egy falitábla. Egy ló van rajta. A lovon minden létező betegség ismertetve. A nekeresdi kultúrház képe is ilyen. Minden létező kulturális betegség felismerhető rajta. Mekeressd azért Nekeressd, hogy ne keressd hol van ez a község, hanem azt keressd, hogy lehetne az ilyen hibákat kiküszöbölni...

Egész Nekeressd (Hajdú-Bihar megye) büszke volt a kultúrházra. Két éve épült a „kultúr”, szemben a szövetkezeti kocsmával, srégen fentebb, mint ahol a kút van. Aki járt már Nekeressden, rögtön tudja már ezek után, hogy arról a szép épületről van szó, amelyen két éve még virított a szép sárga fal, a sok zöld ablak. Az ajtókon a kilincsek, mintha ezüstből lettek volna...

Egy év alatt minden került a kultúrházba: hangszóró és 200 típuszék, zongora és körfüggöny, faliszőnyeg és igazgató. Utóbbit Pitypang Pálnak hívták.

A napokban Nekeressden járunk. Benézünk a kultúrházba is.

— Mily szép is — mondtuk, amint beléptünk — a kultúrház tart kapukkal várja a kultúrára szomjas dolgozókat...

Nyitva volt az ajtó. Igaz, be sem lehet zárni, mert se zárja, se kilincse.

Körülnéztünk. Megvolt a hangszóró. Ott feküdt a sarokban. Nem recsegett. Ott voltak a székek. Ezek recsegték. A teremben a zongora. A színpad hátterében a körfüggöny. A faliszőnyeg az olvasó falán. Az igazgató? Sehol.

Egy óra múlva előkerítette két gyereket.

— Ne haragudjanak már az elvtársak — mondta, és olajos kezét barátságos kézzorításra nyújtotta. — A kerékpáromat javítottam. Eltört a pedál.

— Miért nincs pedál a zongorán? — kérdezte egyikünk, aki közben a zongorát vette szemügyre...

— Letört az már bizony majd csak egy éve — vonogatta a vállát Pitypang.

— Pitypang elvtárs, a maga biciklijén mikor tört le a pedál? — kérdeztem én.

— Ma reggel, ahogy a piacra mentem, megnézni, hogy is áll a kukorica ára...

— Nézzétek, mit szólna Bösendorfer ehhez az újításhoz? — szól zongoraszakértőnk.

Odanéztünk. A zongora olyan volt, mint egy rossz kis gyereket. Ott lábatlankodott. Nem volt reki lába. Illetve téglákkal volt alátámasztva.

— Ki az a Bösendorfer? — érdeklődött Pitypang.

Nem válaszoltunk. Felmentünk a színpadra.

— A függőnyt két hete szakították le, aztán nem kapunk hozzá spárgát — mondta Pitypang mentegetőzve.

Nem értünk rá válaszolni, mert színpadi szakemberünk hangos jankajlás közben éppen ebben a pillanatban tűnt el a süllyesztőben.

Helyesebben: rálépett a süllyesztő eltakaró deszkákra, azokat azonban utóljára nem tették rendszeren a helyükre...

Sziszegve mázolt ki barátunk, de becsületére mondható, nem káromkodott, csak ennyit kérdezett halkan:

— Mi az a sok fadarab a színpad alatt?

— Az összetört székek darabjai — válaszolt felszabadultán Pitypang, aki láthatóan örült, hogy a látogató süllyedés közben nem kapott leket.

— Hány szék van meg? — kérdeztük erre.

— 90 — húzta be a nyakát Pitypang.

— S a 200-ból a többi?

Egy perc alatt megtudtuk 100-110 típuszék típusorsát.

23 akkor tört össze, amikor Latabárt hirdette egy pesti műsor. Tízet összetörték a hátsó sorokban székrealók, 13-at összetörték elől, amikor megtudták, hogy nem Kálmán jött, hanem Árpád.

48 szék akkor hullt szét darabjaira, akárcsak a monarchia 18-ban, amikor (nem 18-ban, hanem 54-ben) a helybeli Vegyes

Üdvözlő távirat a csehszlovák hadsereg napja alkalmából

ALEXEJ CEPICKA hadseregtábornok, a Csehszlovák Köztársaság nemzetvédelmi miniszterének, Prága

A csehszlovák hadsereg napja alkalmával a magyar néphadsereg minden harcosa és parancsnoka, valamint a magam nevében szívélyes üdvözlémet és jókívánságaimat küldöm Önnek és a baráti csehszlovák hadsereg egész személyi állományának.

Szívből kívánjuk, hogy a csehszlovák hadsereg és a magyar néphadsereg közötti barátság tovább erősödjék, és kívánunk továbbra is kiváló eredményeket a baráti csehszlovák hadsereg harci és politikai kiképzésében.

Budapest, 1954. évi október hó 6-án.

BATA ISTVÁN altábornagy, a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere

Több parasztszekerre, boroshordóra lenne szükség

Ez év márciusában nyílt meg a Mezőgazdasági Felszereléseket Gyártó KTSZ hatvanutcai szaküzlete. Az eltelet felé forgalma azt bizonyítja, hogy a dolgozók szívesen keresik fel, és vásárolnak az üzletben. A havi forgalom átlagosan 80-90 ezer forint.

Közvetlen a lakosság rendelkezésére álló cikkek között szekerkeréktől a meszelőig sok, eddig nélkülözött árut meg lehet találni. A szekéroldal, löcsők, vedrek, különböző szerszámnye-

lek is bő választékban találhatók.

Több keresett cikkből azonban sajnos még mindig hiány mutatkozik. Boroshordókat, parasztszekereket például csak megrendelésre gyártanak. Létra és egyéb mezőgazdasági felszerelés is hiányzik, mivel nem kapnak elegendő száraz fát.

A további munka során az üzlet igyekszik az eddigénél is jobban kielégíteni a lakosság, főleg a dolgozó parasztság igényeit.

Levél faluról

Manhertz Ignácné írja Göbbeházáról.

Göbbeházán, a Ságvári tisz a kapások betakarítását már szeptember 10-én, a községben elsőnek befejezte. Szépén halad a termelészövetkezetben az őszi magvak vetése is, az árpa vetésével már szeptember 20-a előtt végeztek. A jövő évi jó termés érdekében a gazdaságban több éve felgyülemlett trágyát mind kihordták a földekre, sőt még a tagok udvaráról is eltüntették mind egy szemig a trágyát.

Igen jó a versenyszellem a kocsisok között: id. Oláh András és Holloda Ferenc azon versenyeznek, hogy melyikük kezdti reggel korábban a munkát. Oláh Andrásnak már szeptember közepéig 515 munkaegysége gyűlt össze. Lovai a legáldozottabbak az egész termelészövetkezetben.

A tisz tagok közül kiemelkedő lelkiismeretességgel végzi munkáját ifj. Daragó István, akinek már 450 munkaegysége van. De a többi tagok is becsületesen dolgoznak. Jó munkájuk eredményeként köszönhető, hogy Göbbeházán a Ságvári tisz ma már példaképe a falu egyéni dolgozó parasztságának.

KTSZ rendezett egy zártkörű szüreti bált. Vagy 30 szék a rendeltetészerű használat folytán ment széjjel.

— Az utóbbi nem is rossz arány, megfelel a sokévi átlagnak — mondta egyikünk.

— Kimentünk a tereméből. A folyosón megálltunk a szép falújságtábla előtt. — Műsorunk 1954 június 1-15-ig — olvastuk rajta.

— Azóta nem volt semmi? — kérdeztük, pedig tudtuk, hogy volt, csak éppen a falújságra nem került ki. Ahogy más cikk sem került ki. Olyan az a falújság, mint a kultúrotthon nézőtere az utolsó Műsoriroda-rendezvényen volt. Üres.

Apropó, Műsoriroda, Panaszok Pitypang elvtársra, hogy nemigen szervezett legutóbb.

— En kérem? Szerveztem én, majd kilógott bele a nyelvem. Így Pitypang.

Kérjük a szervezési munkamódszerét.

— Hát... szoltam a tanács dolgozóknak is, meg a gomolygáriaknak is mondtam... Ebből elég.

Mármost nekünk. Azt hisszük, Pitypang is így gondolta: ennyi elég. Mármost a szervezésből.

(Az olvasó nehogy azt gondolja, hogy Pitypang éhletlen ember. Korántsem az! Közel jár a 40-hez, mégis állandó tartalék a helyi futbalcsapatban. Játszott 10 éve játszott utóljára. Viszont jól jön neki az ingyen bemelgítő, no meg az, hogy a mérkőzések napján reggel, délelőtt és este a csapat számlájára „beme-

legíthet”. Borból vagy pálinkából... Vasárnap háztartásra sincs gondja... A csapat tagjainak s a tartaléknak is vigyáznak a kondíciójára...)

Az irodában kérdeztük meg, hogy van-e eseménynapló. Napló nincs, esemény sincs. Szakkörök?

Szakkörök helyett objektív nehezségek vannak. — Talán nézzük meg az utolsó havi jelentést — javasoljuk. Felcsillan a szeme. Büszkén teszi elénk.

Teheti... Beülszavunkra ilyen jelentést még a legjobb kultúrház sem produkál a megyében!

— Ne mondják azt, hogy Nekeressden nem dolgozunk! — döngögteti a mellét a saját szavával. Azzal gondosan összehajítja a jelentést, és teszi a többi mellé. Precíz ember.

Még egy jót mondhatunk a nekeresdi kultúrházról: a faliszőnyeg szép és jó állapotban van.

Tudniillik az olvasószobában van. Oda nem jár senki.

Pálfi József

Tíz év szabadult gyében... ezek a né más után megelőző... szinte harcizaj... gás zava... Ejeljenké... tak fel... át hitler... szállva a... előtt val... met had... menekült... nul elő... sereg elő...

Csökmében... szabadult... lidércnyo... egész o... nyomta... lembe... szinte e... félelem... vető nap... iadó, bá... elemei o... Szovjet... tatására... pártok is... tották a... indult az...

Csökm minden... vezet fa... aketés h... dült, és... egy segé... és egy t... Nagy Zs... lás előtt... zott a k... rasztján... lett, és... zett segí... pének. A... gek támo... faluban... iskolák ka... kúlt vagy... helyére e... lát végez... hogy a gy... velése ne... Egymású... tok. Előz... Horthy-ko... zeki dolgo... da Pártba... Utána ne... tá Párt, n... Párt is m...

Magy... háromzet... problemá... dönt, mint... lőnösen r... re a tájra... Mintegy... das földb... talan gaz... mót és U... vül úri... gróf Csá... Mennyire... tokos ren... Groschmid... Reginaidn... lis hold... sem men... Csak jó... igazgatta... környék s... mond, ak... a csökm... sem lát... sem a kö...

A Szov... reakciós... és horthy... szét, han... szüntette... és a bár... mérhetetl... tokát is... a Földigé... eljött 194... ládnak o... 4000 kat... katasztrá... A közs... történelm... könyvben... néhány j... megemlíte... hogy új d...

Csökmő tíz éve szabad

Tíz évvel ezelőtt, ezen a napon szabaddult fel Hajdú-Bihar megyében elsőnek Csökmő. A község lakosainak tíz évvel ezelőtt ezek a napok nehezen teltek egymás után, mert október 6-át megelőzően, heteken keresztül szakadatlanul szölt a harcizaj. Ágyúdörgés, puskaropogás zavarta fel a falu csendjét. Egyszerként torkollattuk villantak fel kelet felől, mert heteken át hitleri hadak tartották megszállva a falut. A felszabadulás előtt való napokban azonban német hadosztályok fejvesztetten menekültek a feltartóztathatatlanul előrenyomuló szovjet hadsereg elől.

Csökmő — a szó szoros értelmében — 1944 október 6-án felszabadult. Felszabadult attól a hádegyháztól, amely akkor az egész ország népének lelki nyomta. sőt egész Európát félelemben tartotta. Az első napon szinte egyszerre megszűnt ez a félelem. És a felszabadulást követő napokban már a község haladó, bátor, vezetésre alkalmas elemei ott éltek a falu élén. A Szovjet Hadsereg tisztjeinek biztatására kezdtek megalakulni a pártok is, úgy, ahogy helyreállították a közigazgatást, s megindult az élet.

Csökmőn is — mint majdnem minden községben — az ügynevezett falusi intelligencia, a reaktív hírvérés hatására megszűnt, és elmenekült. Mindössze egy segédjegyző, a gyógyszerész és egy tanítónő maradt otthon. Nagy Zsigmond, aki felszabadulás előtt mint segédjegyző dolgozott a községében, a község parasztjainak bizalmából főjegyző lett, és legjobb tudásával igyekezett segítségére sietni a falu népének. A szovjet katonai egységek támogatásával helyreállt a faluban a rend. Megnyiták az iskolák kapui, a néhány elmenekült vagy hadba vonult tanító helyére értelmesebb, középiskolát végzett fiatalok álltak be, hogy a gyermekek oktatása, nevelése ne szenvedjen sok hiányt. Egymásután megalakultak a pártok. Először a Független Kiszárat Párt, mert ezelőtt — a Horváth-korszak idején az ellenzéki dolgozó parasztok a Kiszárat Pártba tömörülve politizáltak. Utána nemsokára a Kommunista Párt, majd a Nemzeti Parasztpárt is megalakult.

Magyarország több mint háromszáz községének sorsa, problémája Csökmőn is tükröződött, mint cseppben a tenger. Különösen rányomta a bélyegét erre a tájra a nagybirtok rendszer. Mintegy 14 ezer katasztrális hold földbirtokkal rendelkező káptalan gazdaság fogta körül Csökmőt és Ujirát közösen. Azonkívül úri birtok is volt, amit a gróf Csáki örökösök bitoroltak. Mennyire jellemző volt a földbirtokos rendszerre az a tény, hogy Groschmidt és Williers Vorbas Reginaldné, mint 1700 katasztrális hold föld tulajdonosa egyszer sem ment el erre a birtokára. Csak jogtanácsosán keresztül igazgatta, és zsákmányolta ki a környék szegénységét. Nagy Zsigmond, aki évtizedekig dolgozott a csökmői községében, egyszer sem látta őket sem a faluban, sem a községében.

A Szovjet Hadsereg nemcsak a reakciós feudális államgépezetet és horthysta hadsereget zútt szét, hanem egycsapásra megszüntette a nagybirtok, a grófok és a bárók uralmát, a főpapok mérhetetlen kiterjedésű földbirtokait is. Megalakult Csökmőn is a Földigénylő Bizottság, s mire eljött 1945 tavasza, közel 600 családnak osztottak ki több mint 4000 kat. hold földet, átlag 4—5 katasztrális holdjával.

A község felszabadulás utáni történelmét hosszú, terjedelmes könyvben lehetne leírni. De azért néhány jelentős állomást kell megemlíteni, amelyek jelzik azt, hogy új élet felé, a szocializmus felé halad a község. Új termelési viszonyok, új növénykultúrák születtek. Három önálló és két II. típusú termelőszövetkezet működik már. És a nagyüzemi gazdálkodás hogyan viszi előre a falu kulturális életét, az a tény bizonyítja, hogy a Haladás termelőszövetkezet az idén második évben termel már 120 katasztrális holdon rizset, és saját erejéből 106 katasztrális holdon halastavat épített. A Kossuth termelőszövetkezet 100 holdon foglalkozik rizstermesztéssel. A Vörös Csillag tsz még csak az idén először próbálkozott vele, mintegy 15 holdon. Rizstermesztésről valaha még csak nem is álmodhattak a csökmői parasztok, s ma már egyik jelentős jövedelemforrása ez a termelőszövetkezet tagjainak.

A község épületeinek fejlesztésére és renoválására is igen sok pénzt utalt ki az állam. Csökmő nyolc iskolai épületének tatarozására 50 ezer forintot fordítottak most a nyáron. Valóság-gal újjávarázsolták ezeket az épületeket. Négyezer forintos összeggel korszerűsítették az apa-állat istállót, 27 ezer forintos költséggel hozták rendbe a községi épületeket. Magát a tanács-házat is — amely a falu legnagyobb és legszebb épülete — 27 ezer forintos költséggel renoválták. A kultúrotthon rendbehozására 2500 forintot fordítottak. Ebben az évben valószínűleg meg a község régi álmát, hogy saját tulajdonába lovasfogatót állíthatt be. Húszezer forintos beruházással két szép lovat vásárolt a községi tanács, hozzá vadonat-új szerszámot és kocsi.

Csökmő község csak egy, a sok magyar falu közül, amely tükrözi azt, hogy az elmúlt rendszerben sokszor évtizedek hosszú során semmi változás nem történt. A felszabadulás óta egy évtized alatt több évszázadot fejlődött előre ez a falu. F. S.

Csunya lemaradás a silózási terv teljesítésében

Az átteleltetés legfontosabb problémája, hogyan teljesítsük a silózási tervet. Ha elegendő silótakarmányunk lesz, akkor zökkenőmentes lesz az állatállomány átteleltetése.

Gépállomásainknak fontos feladata, hogy silózási tervüket teljesítsék, sőt túlteljesítsék. Ezzel szemben azt tapasztaljuk, hogy a megye majdnem minden gépállomása csúfosan lemaradt silózási terv teljesítésében. Csak néhány adat: Jámor Lajos, a nánási gépállomáson még csak 200 köbmétert silózt be, Kovács András, a hosszúpályi gépállomáson 123 köbmétert és ezzel az „eredményt” az élcsoportban haladnak.

Igen siralmas tehát a silózási tervteljesítés — a gépállomások eddig végzett munkáját mérlegelve. Feladatunk, hogy a silózási meggyorsításuk, minden gépállomáson. Ehhez azonban nem elegendő, hogy csak várják a silókók mellé az anyagot. Szükséges, hogy a gépállomás mezőgazdasági, népnevelői felvilágosító munkával is segítsék a termelőszövetkezeteket ahhoz, hogy minél előbb silóztassák a télire való takarmányt. Főleg a kukoricaszár gyors letakarítása és silózása érdekében fejtsenek ki sokkal nagyobb tevékenységet, mint idáig tették. Bencze M.

Megyei Képzőművészeti Kiállítás nyílik a Déri Múzeumban

A Magyar Képzőművészek és Iparművészek Szövetsége Hajdú-Bihar megyei munkacsoportja rendezésében a Déri Múzeum kiállítási helyiségeiben október 17-én nyílik az idei Megyei Képzőművészeti Kiállítás. A kiállításra minden művész küldhet fest-

ményeket, rajzokat, grafikákat vagy szobrokat. A beküldött anyagot a szövetség által kiküldött zsűri bírálja el. A festmények, szobrok, stb. beküldési határideje október 12 és 13. (8—15 óra között).

TESSÉK ADNI EGY CSŐ KUKORICÁT...

Megjött az ősz. Vártuk, tudtuk, hogy egy szép napon majd beköszönt, és mégis olyan furcsa volt az első hűvös reggel háborzongató valósága. Hát tényleg elmúlt a nyár? Néhány nappal ezelőtt még vidám furdóztól volt hangos a strand, s ma felöltöbber járnak az emberek. A fákon tegnap még zöld volt a levél, mára már megsárgult, és holnap rozsdás vörösré változza, fáradtan hull majd lábunk elé.

Az emberek az utca napos oldalára húzódnak, és az örökké rohanók is meglátszják lépteiket, hogy minél tovább élvezhessék az olyan barátságosan simogató langyos sugarakat. Aki csak teheti, az utcán sétálva búcsúztatja a nyarat. És az ősz, a hivatalos vendég, látván, hogy őt senki sem üdvözlö, azért nem fordul vissza. Kiszínezi, azután lerázza a fákról a leveleket, reggelenként orunk hegyét pirosra festi, vállunkat kabáttal nehezíti, s a kofák piaci boltjait megtömi szőlővel.

A debreceni terménypiac is őszi színeibe öltözött. Eltűntek a zöld dinnyehalmok, helyébe aranysárga kukoricával telt szekek kerültek. Rengeteg az áru, kocsik kocsik hátán, de az eladók mellé vevő is akad szép számmal. Szoboszlai Lászlóné, Rákost-

telep, Dusek utca 2 szám alatti lakos éppen most adt egy szekeker tengerit, kereken nyolc mászást.

— Aztán mennyi kukoricája termett összesen — kérdem kíváncsian Szoboszlainét?

— Nekem ugyan egy szem sem termett — feleli az asszony mosolyogva — nem vagyok én kérem termelő. Ehhez a kukoricához úgy jutottam, hogy elszegődöttem az urammal az esesi Földtársaság tsz-be kukoricát törtni, és nyolcnapos munkánk fizetésekként kaptuk.

Míg Szoboszlainé beszél, számolni kezdek.

Tizenhat ledolgozott munkanapra 1200 forintos kereset szép összeg, azért érdemes volt dolgozni. — És mit vesznek a pénzen?

— Van annak már helye — válaszol az asszony. — Négy gyerek várja otthon a cipőt, ruhát. Meg hát magamnak is szeretnék egy pár cipőt venni.

Közben érdekes hangokra teszek figyelmes.
— Bácsi, tessék adni egy cső kukoricát... Csak egy csövet tessék már adni...
Amint jobban körülnézek, látom, hogy vagy két szekérral öltözködnek, és

A Szabadság Lapnyomda fallújságján olvastuk... Vajjon milyen eredményt értem el?

„Közeledik november 7. — Mint minden évben, úgy most is üzemünk minden dolgozója e nagy nap tiszteletére munkaválalást tesz, annak teljesítésével, túlteljesítésével akarja ünnepeini e napot.

A munkaverseny megindult. A termelési felelős — annak rendje és módja szerint (mint eddig is) — kiosztotta a felajánlási íveket — gondolván azt, hogy a megbízatását, az ezzel járó köteleességét eivégezte... de csak részben. A legfontosabb csak ezután következne: a felvilágosító munka... A dolgozó magára marad... elolvassa a felajánlási ívet, annak minden pontját... fejét megvakarja, és fiókjába teszi... el kezd gondolkozni: „Augusztus 20-ra is tettem felajánlást, de vajjon milyen eredményt értem el?”

Ez úgy látszik örök titok marad mindnyájunk előtt. Talán a termelési felelős tud róla, de lehet, ő sem!

Mindaz az üzemi bizottság hanyagsága! Az üzemünkben a munkaverseny eddig a ha-

nyagság, nemtörődömség jellemzi, mindent homály borít. Az is baj, hogy „nem él” az üzemi bizottság.

Nagyon sok dolgozó törli a fejét: mit is ajánljon fel? Az augusztusi felajánlási lapokból egy a kezembe került, egyik segédmunkás felajánlása volt rajta: „A munkámat (olajozást, üzemtisztántartást) teljesítem.” Vajjon ezt az elvtársat milyen munkakörbe vették fel, hogy a legegyszerűbb kötelességét „felajánlja”? Ugyanez a helyzet a szakmunkásoknál és munkásoknál is.

Az úb. feladata, hogy ezeket a hiányosságokat pótolja. Az úb. a műszakiakkal együtt dolgozza ki, hogy melyik osztályon, üzemen van elmaradás, és mondják meg a dolgozóknak: hol van javítanivaló. Ezután — azt hiszem — nem lesz elvont fogalom a dolgozók előtt, hogy mit is ajánljának fel. Minden egyes hiányosság pótlása nemcsak üzemünk, hanem az egész ország tervének sikeres befejezését segíti elő.”

TÖRÖK SANDOR.

Békenagygyűlés

a Kossuth Lajos Tudományegyetemen

Holnap, csütörtökön délután fél 5 órakor a Kossuth Lajos Tudományegyetem és az Orvostudományi Egyetem békebizottsága nagygyűlést rendez a Kossuth Lajos Tudományegyetem aulájában.

A béke-nagygyűlésen Nemes György újságíró, az Országos Békebizottság sajtóosztályának vezetője „Nemzetközi kérdések” címmel tart előadást.

Elkészült a traktor-rádió első két példánya

A Vörös Szikra-gyár dolgozói az idén megkezdtek a mezőgazdasági használatra alkalmas munkairányító berendezés tervezését. Mivel ilyen hazánkban még nem készült, a mérnökök és technikusok gyakorlatlanul kezdtek munkához. Ennek ellenére hamarosan befejeződött a tervezés. Az új traktor-rádió — így nevezik a gyárban — rövidhullámú adó-vevő készülékből áll. Előreláthatólag nagyobb gépállomásokon és állami gazdaságokban

használatjuk majd, de azt is tervezték, hogy felszerelik tolató-mozdonyokra. A központban elhelyezett készülékkel sík terepen mintegy 20 kilométeres hatótávolság tudnak üzeneteket, utasításokat továbbítani. Az egyes munkacsoportok berendezésével ugyanilyen teljesítményűek.

A gyárban a napokban szerelték össze a mezőgazdasági traktor-rádió első két példányát, amelyeket már ki is próbáltak. A munkairányító berendezés szerelvényeire a jövőre kerül sor.

szedik a vátot. Érdekes — gondolom magamban — hogy ezek ilyenkor délelőtt nincsenek iskolában. Odamegyek, és megszólítom a legnagyobb fiút, aki láthatóan a vezérük.

— No, mennyi az eredmény, kisöreg?

— Csak négy cső reggel óta. Mám nem megy a bolt — mondja a 10 év körüli gyerek.

— És miért nem mentek iskolába? — firtatom tovább.

A kérdés váratlanul érheti, mert egy pillanatra megszeppen, de azután hamar felcsillan a szeme, és nagy hangon bejelenti, hogy ok mindnyájan délután járnak iskolába. A továbbiakban, megdudon tőle azt is, hogy van otthon egy malacuk, és a kukoricát annak gyűjti. Az apja lakatos az egyik gyárban. És míg a gépeket szerelgeti, valószínű, hogy fogalma sincs iskolakerülő fiacskájának ténykedéséről. Bizony jó lenne, ha egyik-másik szülő jobban utána nézne, hogy csemetéje mivel tölti a napot. Mert a nagy féltrelepések mindig kicsikkel kezdődnek. Ma még csak iskolakerülés, holnap több... és tíz év múlva ki tudja hol fejezi be?

Szomorú dolog ez nagyon. No, de nem ezért jöttem ide, nézzük hát a terményárakat. Az idei csöves kukoricát 150 forintért adják, a tavalyi szemeset meg négyszázért. Az árpának elég borsos az ára, az is négyszáz forint. Szalai Imre elvtárs, a Díjbeszedő Vállalat alkalmazottja állítja, hogy a kukorica ára

esett, mert két héttel ezelőtt 180 forintért adták. A többi terményárak azonban nem igen ingadoznak.

— Vannak-e árdragítók? — kérdem.

— Hát kimondott árdragításról nem beszélhetünk ekkora terménybőségben — mondja Papp Gábor elvtárs, a piac igen jó ismerője — láncolók azonban akadnak bőven. A Bökönyből és Ujfehértórái jövő szekerek gazdáinak nagy része viszonteladó, vagyis a falujában vásárolt terményt árusítja. Mondanom sem kell, hogy nem azért az ártért, amiért veszi. A tanácsok feladata lenne, hogy ott a faluban figyeljenek az ilyen jelenségekre, és csírájában fojtsák el a láncolók mesterkedéseit.

Míg beszélünk, egyre több kukoricának akad új gazdája. Mészáros József, az esesi Vörös Csillag tsz tagja mellettünk gyűrt zsebre a ropogós szaszokat. Őt és fél mázsa tengerit adott el, s most sietnek feleségével bevásárolni.

Delet harangoznak, kintűri a piac, tágul a tér. Már a Hatvan utca sarkánál járok, mikor ismerős hang üti meg a fülemet: Bácsi, tessék adni egy cső kukoricát...

Végezetül még elmondom, hogy a kis tengergyűjtővel délután ismét találkozom, a 100-as Csemegeboltból jött ki, egy csomag cukorkával a kezében. Tehát délután sem ment iskolába. VARGA BENEDEK

Ismered-e városodat, megyédet?

A megyei és városi tanács felszabadulási rejtvenypályázata adja fel ezt a kérdést olvasóinknak. A rejtvenypályázat iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg, máris sok megjelölt érkezett be a bírálóbizottsághoz, noha a ma egy hete között első 25 kérdésre a válaszok beküldési határideje október 9.

Mai számunkban a második, 25 kérdésből álló kérdéscsoportot találják olvasóink.

Ezekre a választ kell adni, ha az értékes jutalmak valamelyikére pályáznak.

Közöljük a rejtvenypályázat díjait:

1. díj: férfi kerékpár
2. díj: világvevő rádió
3. díj: Ljubityei fényképezőgép
- 4-5. díj: egy-egy néprádió
6. díj: aktatáska
- 7-8. díj: egy-egy villanyvasaló
- 9-10. díj: egy-egy villanyfűző
- 11-25. díj: egy-egy értékes könyv.

A rejtvenypályázat díjait a jövő héten a Néplap kiadóhivatalának kizárólagosan fogjuk elhelyezni.

A második kérdéscsoportra a válaszokat az alább található pályázati szelvény csatolásával 1954 október 16-ig kell a Néplap szerkesztőségébe, Debrecen, Tóthfalussy-ter beküldeni. A borítékra feltűnő módon írják rá pályázójuk: Rejtvenypályázat.

A MÁSODIK KÉRDÉSCSOPORT

1. Hol született Irinyi János, a gyufa feltalálója?
2. Mikor fogadták Debrecenben halottas kocsival és ütlegekkel a főispánt?
3. Mikor jelent meg a Néplap első száma?
4. Mikor nyitották meg a debreceni színházat?
5. Mikor nyitották meg a debreceni színházat?
6. Kik írták az első magyar fűvészkönyvet?
7. Ki volt Kossuth híres debreceni cigányprímása?
8. Ki volt az első debreceni könyvnyomdász?
9. Mi az a „dübögő”?
10. Melyik debreceni újság munkatársa volt Tóth Árpád?
11. Mitől kapta nevét a Sestaker?
12. Mikor és milyen eredménnyel játszott a magyar labdarúgó-válogatott Debrecenben?
13. Milyen szilveszteri népszokás járja Hajdúszoboszlón és mi az eredete?
14. Hány éves a hajdúszoboszlói gyógyfürdő?
15. Mikor volt az első debreceni kömüvésztrájk?
16. Mi történt 1897 június 8-án Nádudvaron?
17. Ki és mikor írta ezt a verset. Egy telem Debrecenben?
18. Melyik darabban lépett fel először, mint színész, Arany János Debrecenben?
19. Ki és melyik regényében teremtette meg Nyilas Misi alakját?
20. Hány emelet és mikor épült a hajdúnánási gabonarakár?
21. Mikor épült újjá a polgári Tisza-híd?
22. Melyek a megye legfiatalabb községei?
23. Ki és mikor alapította a Kollégiumi Kántust, Debrecen első kórusát?
24. Ki és mikor telepítette le a hajdúkat?
25. Honnan kapta nevét a Gúth?

Ismered-e városodat, megyédet?
Rejtvenypályázat
2. hét

Több támogatást kér a pocsaji román táncgyűttes

— Levél —

Kedves Néplap!
Pocsajban, a múlt évben alakult meg a román táncgyűttes. Fáradságos és kitaró munka után a községben előadásokat rendeztek, majd ez év tavaszán a Gyulai Román Kultúrözvevetség segítségével négynapos bemutatót végeztek. Gyulán és környékén mutatták be nagy erkölcsi siker mellett román és magyar táncukat. Augusztus 20-án Debrecenben, a szabadtéri színpadon, szeptember 26-án Nagylétán, a kultúrözvevetségben léptek fel.

A táncokat Papp Mihály tanár tanította be. Bizony sok nehézségre ütköztek munkájuk, mert a kultúrözvevetségben mozi is — és nézőtérre ma már nem alkalmas bálók tartására. Már pedig az előadások után bált szeretnének rendezni, a fiatalok hadd szórakozzanak még jobban. Viszont ha a műsort a mozhelyiségben rendezzük, a bált pedig másutt tartjuk, akkor anyagilag ráfizetünk.

A jövőre vonatkozó tervünk az, hogy a közeljövőben Derecskére, a járási székhelyre szeretnénk ellátogatni, hogy ott is bemutatassuk tudásunkat.

Igen komoly hiba, hogy nincs elég táncruhánk. A román táncokhoz a Gyulai Román Kultúrözvevetség adott kölcsönruhát, magyar táncruhák azonban nincsenek. Most is, a nagylétai fellépéshez a Debreceni Népi Együttestől kaptunk kölcsön női tánc-

ruhákat, a fiúk részére pedig úgy szedték össze a községben. A Debreceni Népi Együttes vezetői ígéretet tettek, hogy patronálják az együttest, segítséget adnak a csoport fejlődéséhez. Három időpontot jelöltek meg, hogy kijönnek, de hiába vártuk... nem jött senki.

Nagyon várjuk őket, tartásuk be ígéretüket!

Fodor László, Pocsaj

Színházi műsor

Ma, csütörtökön és pénteken 7-kor Gúli Baba, R. szelvény. Szombaton 3-kor Gúli Baba, H. szelvény. Szombaton 8-kor, vasárnap 3-kor és 7-kor Holnapra kiderül. U. szelvény. Keddtől minden este 7-kor Holnapra kiderül. U. szelvény.

HIREK

105 évvel ezelőtt, 1849-ben végezték ki Haynau Aradon 13 szabadságharc 13 honvédtábornokát.

106 évvel ezelőtt, 1848-ban volt a bécsi felkelés a magyar forradalom mellett.

13 évvel ezelőtt, 1941-ben háborúellenes tüntetés volt Budapesten a KMP vezetésével a Bathányi örökemlékséni.

10 évvel ezelőtt, 1944-ben „A Magyar Front” kiáltványa azonnali fegyverszünetet követelt a Szovjetunióval és fegyveres harcot a német megszállók ellen.

10 évvel ezelőtt, 1944-ben robbantották fel Gómbös Gyula szobrát az ellenállási mozgalom tagjai.

10 évvel ezelőtt, 1944-ben volt a duklai áttörés. Ez a Csehszlovák Néphadsereg Napja.

OKTOBER 6-AN az általános és középiskolákban megemlékeznek az 1848-49-i szabadságharc vértanúiról.

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS. Felhőzetlen, többfelé eső. Hajnali köd-képződés, ma élénk északnyugati, holnap mérsékelt déli, délnyugati szél. Az éjszakai lehűlés az északkeleti megyékben is mérséklődik. A nappali hőmérséklet alig változik. Várható hőmérsékleti értékek szerda reggel: 8-11. délelőtt 14-17 fok között.

A VÁROS ÉS KÖZSÉGGAZDALKODÁSI MINISZTERIUM a hajdú-biharmegyei tanács város és községgazdalkodási osztálya dolgozói kiváló munkájukért 3000 forint pénzzutalomban: Majtényi Jánost, a hajdú-biharmegyei tanács város és községgazdalkodási osztálya vezetőjét a „Város és községgazdalkodás kiváló dolgozója” kitüntető jelvényvel és 1500 forint pénzzutalomban: Hunyadi Bélát, a debreceni járási tanács város és községgazdalkodási csoportvezetőjét 1000 Ft pénzzutalomban részesítette.

CSEHSZLOVÁK KÖNYVKIADÁSI SZAKEMBEREK érkeztek hazánkba. Zdenek Hradec, a prágai kiadói főigazgató és Jozsef Vegvári, a prágai nyomdai igazgatóság vezetője a magyar-csehszlovák kulturális egyezmény keretében tíz napi tanulmányútra Magyarországra érkezett.

A. A. GROMIKO, a Szovjetunió külügyminiszterének első helyettese október 4-én fogadást adott a Szovjetunióban tartózkodó indiai, indonéz, burmai és japán gazdasági küldöttségek tiszteletére.

A DEBRECENI ORVOSTUDOMÁNYI EGYESÜLET csütörtökön délután 6 órakor tartja az I. sz. Belklinikai tanteremben az I. tudományos ülést, amelyen Ökrös Sándor egyetemi tanár mond előli megnyitót, majd a bemutatások után Helmecci Lajos: A debreceni Belklinikai combiustió anyaga (1945-1954) címmel Krempecher István, Dobi Sándor és D. Cseppentő Ilona: A csonthártya működésének kísérletes befolyása és transzplantációjának várható eredményei címmel tartanak előadást.

HAJDÚNÁNÁSON a Kossuth szobor önkéntes munkáival, 66.000 forint költséggel a tagok építettek fel egy juhódalet.

A MINISZTERIUM HATÁROZATA a gyártakarítás, vas- és fémgyártóipar rendezéséről. A minisztertanács legutóbbi ülésén határozatot hozott, hogy 1954. október 5. és 31. között gyártakarítási és november 1. és 30. között vas- és fémgyártóiparot kell rendezni.

A Moszkvai Dinamó labdarúgóinak fölünyes győzelme az angol Arsenal ellen

Kedden este a Moszkvai Dinamó stadionban mintegy 90 ezer néző előtt került sor a nagy érdeklődéssel várt Moszkvai Dinamó-Arsenal (London) nemzetközi labdarúgó mérkőzésre.

A villanyfény mellett lezajlott találkozó a szovjet együttes fölünyes győelmét hozta.

Moszkvai Dinamó-Arsenal (London) 5:0 (1:0). Vezetete Mackó (Csehszlovákia).

Góllövők: Iljin (2), M. Rizskin, Mamedov és Dickinson (öngól).

Moszkvai Dinamó: Jasin — Kuznyecov, Krizsevszkij, Radionov — Szardunyin, Bajkov — Sabrov, Szalnyikov, Mamedov, Iljin, Rizskin.

Arsenal (London): Kelsey — Wade, Barnes — Goring, Forbes, Dickinson — Tapscott, Logie, Lishman, Ripper, Lawton.

A szovjet csapat kezdte a játékot és

már az első percekben lendületesen rohamoz. Az első felidőben az Arsenaltól védekezik és sok veszélyes támadást hárít. A 44. percben azonban Iljin megszerzi a Moszkvai Dinamó vezető gólját. (1:0).

Szünet után már az 5. percben Iljin újabb gólt ér el. 2:0. Ezután az Arsenal nagy erőfeszítéseket tesz a hátrány behozására, de ez nem sikerül. A 30. percben Rizskin, majd a 33. percben Mamedov ért el gólt és így az eredmény 4:0-ra alakult. A mérkőzés utolsó óráiban Szalnyikov lövéseibe Dickinson bele-nyúl és az 6 labáról pattan a halobá a labda. 5:0.

Az eléggé mély talajon lejátszott mérkőzés különösen a második felidőben a moszkvai csapat fölünyét hozta. A szovjet együttes ilyen arányú győzelme is feltétlenül megérdemelt.

NYILT AZ ELSŐSÉG KÉRDÉSE A MEGYEI LABDARÚGÓ BAJNOKSÁGBA JUTÁSÉRT FOLYÓ OSZTÁLYOZÓN

A megyei labdarúgó bajnokságba jutásért kilát osztályozóban vasárnap került sor a harmadik fordulóra. Egy mérkőzés, a Polgár-Nyiradony találkozó elmaradt, mert a nyiradonyiak későn érkeztek meg a mérkőzés színhelyére. A forduló eredményei.

I. csoport: Nádudvar-Biharnagybajom 4:0, D. Fűtőház-Komádi Vörösb Loboqó 4:2, Biharkeresztés-Nagyvárad 5:0.

II. csoport: Hajdúböszörményi Traktor-Kabai Melyfűró 3:2, D. Tatarozó-Tiszacsege 6:1, Polgár-Nyiradony elmaradt.

A osztályozó állása

I. csoport

1. D. Fűtőház	3	2	1	—	13: 6	5
2. Nádudvar	2	2	—	—	6: 0	4
3. Komádi V. L.	3	1	1	1	4: 5	3
4. B.-keresztés	3	1	—	2	5: 3	2
5. B.-nagybajom	3	—	2	1	3: 2	2
6. Nagyvárad	2	—	—	2	2:12	0

II. csoport

1. H.-bössz. Tr.	3	3	—	—	10: 2	6
2. D. Tatarozó	3	3	—	—	13: 6	3
3. Kaba	3	1	—	2	4: 6	2
4. Polgár	2	—	1	2	5: 1	1
5. Tiszacsege	3	—	1	2	3:10	1
6. Nyiradony	2	—	—	2	2: 8	0

Párthírek

A MEGYEI PÁRTBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A megyei párt-vegrehabilitációs bizottság 7-én, csütörtökön, pártnapi előadót küld: Hajdúszoboszlóra a Vörösb Csillag termelőszövetkezetbe: Tóth Lajost, az Előre termelőszövetkezetbe: Harangi Sándort, a Kossuth termelőszövetkezetbe: Abuciki Istvánt.

A VÁROSI PÁRTBIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

A tsz. AMG, AG és tanyai párt-vezetők titkárai részére szombaton délelőtt 9 órakor titkári értekezletet tartunk a városi párt-ve. Hunyadi utca 3 szám alatti helyiségében.

Csütörtökön délután 5 órakor a sajtófelelősök részére értekezletet tartunk Hunyadi u. 3. szám alatt.

Mozik műsora

VIG: háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Három testőr. — BÉKE: háromnegyed 4, 6, 8 órakor: Két hektár föld. — METEOR: háromnegyed 3, 5, egyenegyed 8 órakor: Három testőr. — HIRADO: délelőtt 10, 12, 2 órakor: Északi kikutó. délután 4, 6, 8 órakor: Tilos a játék. — KLINIKA: csütörtökön fél 5 és 7 órakor: Törvényen kívüli lovag.

UJ rácsos rekamié és rekamiéváz eladó, Béke útja 26.

AUTO, motorkerékpár, szakszerű, gyors javítása Ujfalussyal, Eötvös u. 116.

IRÓGÉP, számológép, rádió, varrógép eladás, vétel, csere és kölcsönzés, Szőke és Gabányi, Darabos u. 10. Telefon 39-97.

VÖRÖSRÉZ fűrdőkályha és új WC berendezés eladó, Báthori u. 46.

EGY új kétszemélyes rekamié eladó, Teleki u. 35.

CSEBÉRKÁLYHA eladó, Lőrinc Papp u. 8.

NAGYON szép világos, keményfa hálóbutor eladó Forgács u. 3. Széchenyikert.

ELVÉSZETT csekkfüzetek. A Debreceni Baromfi-feldolgozó Vállalat tulajdonát képező 187.006-tól 050 számú elszámolási és 636.201-től 250 számú fuvarcsekkfüzetek elvesszettek. Azt, aki a fenti számú csekket beváltásért megkísérli, a rendőrségnek kell átadni és erről a Belügyminisztérium Hajdú-Biharmegyei Főosztályát Debrecen, kell értesíteni.

HALÓSZOBA-BUTOR eladó. Érdeklődni Tóthfalussy tér 1., volt Dégenfeld tér. Lábapólo üzletben. AH

KEGYELETI VALTOFUTAS

Az aradi 13 vértanú emlékére a VTSB ma kegyeleti váltófutást rendez. A váltó a nagyvillamos előtt szovjet hősi emlékműtől indul, cél a nagyerdő honvéd emlékmű. Rajt 9 órakor. A kegyeleti váltófutásban huszonöt csapat vesz részt.

HETKOZI MEGYEI BAJNOKI LABDARÚGÓ MERKÖZÉSEK

Csütörtökön a Lokomotív-pályán délután 3 órakor rendezik meg a D. Vép. Lokomotív-D. Vörösb Meteor mérkőzést. Pénteken az Előre-pályán ugyancsak 3 órakor kerül sor a D. Állomás Lokomotív-D. Előre találkozóra, míg szombaton a Kinizsi-pályán 3 órakor játszzák le a D. Kinizsi-Hajdúszoboszlói Szpartakusz megyei bajnoki labdarúgó mérkőzést.

MEGERKEZTEK BUDAPESTRE A SZOVJET, FRANCIA, ANGOL AMERIKAI ÉS OSZTRAK ÖTTUSAZOK

Az október 10-14-e között Budapestben megrendezésre kerülő V. Európa-világbajnokság külföldi résztvevői közül kedden délelőtt a szovjet, osztrák, francia és angol öttusázók érkeztek meg a magyar fővárosba.

A budapesti öttusavilágbajnokságon résztvevő amerikai versenyzők kedden délután megérkeztek a magyar fővárosba.

Munkásokat keresnek

FERFI munkaerőket, éjjeliőröket azonnali belépésre keres a Terményraktározási Vállalat Hid u. 16. szám alatti telepe.

FÜTŐT keres Közgazdasági Technikum, ipari tagozat, Vörösb Hadsereg útja 8.

AZONNALI belépésre alkalmazunk mezőgazdasági kovácsot és traktor-szerezőt, repa munkára mezőgazdasági munkásokat. Jelentkezés és felvállalás Tolozó Irodában, Vörösb Hadsereg útja 36.

MÉRTEKUTANI és konkurenciás szobában jartas férfi szakmunkásokat keres a Szabóság Vállalat, Kávin tér 5.

NEM építőipari vállalatoktól jött segédmunkásokat nehéz fizikai munkára jó kereseti lehetőséggel, azonnali felvételre. Szociális Juttatások Biztosítva. Debreceni Építőipari KSZ Debrecen, Pásti u. 2.

A CSOKONAI gimnázium fűtőnap-számolókat felvesz. Jelentkezés csütörtökön reggel 8-9 óráig.

FERFI mértékes részeműnkbe külföldi munkátagnak felvételre. — Textilruházati KSZ Simonffy u. 13.

A DEBRECENI Ingatlankezelő és Közvetítő Vállalat azonnali felvételre építési művezetőt, valamint közműveket és egy ácsot.

GYAKORLOTT autó és motorszerezőt vállalati műhelybe, önálló munkakörbe felvesz debreceni vállalat. Pályázatokát önéletrajzzal együtt „Motor” jellegre kérjük az Állami Hirdetőbe, Vörösb Hadsereg útja 43.

DEBRECENI vállalat kultúrmezőköt keres belépésre, önéletrajz, fizetési igény megjelölésével ajánlatokat „Kultúrmezők” jellegre az Állami Hirdetőbe, Vörösb Hadsereg útja 43. sz.

VILLANYSZERELÉSHEZ és közpon-tifűtéshez szakmunkás azonnali belépésre felvétetik Makarenkó Diakóton, Béke útja 26.

KOMÜVEST karbantartó munkára állandó biztosított keresettel azonnali felvétel Debreceni Gépalomás, Kismacs. Munkahelyre való kijárásgépkocsival biztosítva.

CSEPLŐSZERELŐKET és Hoffher motorszerezőket azonnali belépésre felvesz a Debreceni Gépalomás, Kismacs. Munkahelyre való kijárásgépkocsival biztosítva.

STABIL kazán fűtésére fűtő keresünk. Jelentkezni délelőtt 9-11 óráig Gépipari Technikum Széchenyi u. 58.

NEPLAP

A Magyar Dolgozók Partja Hajdú-Biharmegyei Pártbizottságának lapja Szerkesztő: a szerkesztőbizottság Felelős kiadó: BARCZI GYULA Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalussy-ter 10. Telefon: 19-40, 19-41, 19-42. Szabadság Lapnyomda Vállalat

Nap

Az ösz...
vező az...
centiméte...
egy könny...
lékos ma...
Az azott...
a mag...
A hely...
tehát ige...
hetősége...
jóvó évi...
ben alap...
Mi a hel...
Nem le...
ve, mert...
tését ser...
vetésének...
Az utóbb...
gyorsult...
meg min...
hogy ha...
ra már f...
zát.

Az eső...
tünk öss...
künk...
10.000 h...
azt akari...
ber 20-ra...
tés — j...
fották az...
A falv...
nak ezek...
feladata...
fukkal, g...
az ösz...
sát.

Az c...
852 egy...
seg...
A meg...
az egye...
főtan...
paraszts...
köszönh...
ber 852...
tölte me...
munkák...
megyor...
üteme a...
jó min...
több ter...
be.

Az eg...
sai a m...
koltak...
verseny...
hogy a...
doan ké...
és napo...
holdnak...
geznek...
A tak...
juk var...
zaléko...
maguk...
és ezze...
forint...
normál...
normál...
csökke...
forint...
gazdas...
Váll...
sok, ho...
ber 25...
sőbb o...

Az eg...
több te...
Hunyad...
Debrec...
Vállal...
tást n...
Az ösz...
tóber 2...